

ขนาดพื้นที่ป่าชุมชนที่เหมาะสมสำหรับประโยชน์
ด้านเนื้อไม้ ของป่า และ สิ่งแวดล้อม

The suitable size of community forest area for utilization of
wood, forest products and environment

ชยากร อามระดิษฐ์

Chayaporn Amratisha

ฝ่ายจัดการป่าชุมชน สำนักงานป่าไม้จังหวัดตาก

กรมป่าไม้

พ.ศ. 2546

ขนาดพื้นที่ป่าชุมชนที่เหมาะสมสำหรับประโยชน์ด้านเนื้อไม้ ของป่า และสิ่งแวดล้อม ขยากร อามระดิษฐ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาขนาดพื้นที่ป่าชุมชนที่เหมาะสม ที่ชุมชนต้องการ สำหรับประโยชน์ด้านเนื้อไม้ ของป่า และสิ่งแวดล้อม สำหรับครัวเรือน และหมู่บ้าน พื้นที่เป้าหมายการศึกษา คือ บริเวณบ้านตลุกป่าตาล หมู่ที่ 5 ตำบลโป่งแดง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ทำการศึกษาโดย การเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้แบบสอบถามจากประชากร 106 ครัวเรือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยการโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS For Window)

ผลการศึกษา พบว่า ป่าชุมชนบ้านตลุกป่าตาล มีเนื้อที่ 2,630 ไร่ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่สลิค - โป่งแดง สภาพป่าเป็นป่าโปร่ง ชนิดป่าเป็นป่าเต็งรัง และป่าเบญจพรรณ ดินเป็นดินทราย ดินลูกรัง สภาพเศรษฐกิจ ชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย ร้อยละ 51.9 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 48.1 มีอายุเฉลี่ย 45 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลโป่งแดง ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย 32,223 บาทต่อปี

ชุมชนมีความต้องการขนาดพื้นที่ป่าชุมชนเฉลี่ย ในการสนองประโยชน์ด้านเนื้อไม้ ของป่า และสิ่งแวดล้อม สำหรับครัวเรือน 251 ไร่, 282 ไร่ และ 546 ไร่ ตามลำดับ และต้องการขนาดพื้นที่ป่าชุมชน เฉลี่ยในการสนองประโยชน์ด้านเนื้อไม้ ของป่า และสิ่งแวดล้อม สำหรับหมู่บ้าน 2,328 ไร่, 2,481 ไร่ และ 4,134 ไร่ ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ค่าสถิติไคสแควร์ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 พบว่าการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชุมชน มีผลต่อการกำหนดขนาดพื้นที่ป่าชุมชน ในการสนองประโยชน์ด้านเนื้อไม้ สำหรับครัวเรือน การร่วมกลุ่มกิจกรรมพัฒนาชุมชน มีผลต่อการกำหนดขนาดพื้นที่ป่าชุมชน ในการสนองประโยชน์ด้านของป่าสำหรับหมู่บ้าน และการพบปะเจ้าหน้าที่ป่าไม้ มีผลต่อการกำหนดขนาดพื้นที่ป่าชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับครัวเรือน และหมู่บ้าน โดยที่ เพศ อายุ การศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา ไม่มีผลต่อการกำหนดขนาดพื้นที่ป่าชุมชนในการสนองประโยชน์ด้านเนื้อไม้ ของป่า และสิ่งแวดล้อมสำหรับครัวเรือนและหมู่บ้าน

คำหลัก : ป่าชุมชนบ้านตลุกป่าตาล, ขนาดพื้นที่ป่าชุมชนที่เหมาะสม